

Protokół z prezentacji publicznej projektu „KRONIK@ - Krajowe Repozytorium Obiektów Nauki i Kultury” w ramach działania POPC 2.1

Sposób udostępnienia informacji o możliwości zgłoszenia udziału w prezentacji

Informacja o możliwości wzięcia udziału w publicznej prezentacji założeń projektu „Kronik@ - Krajowe Repozytorium Obiektów Nauki i Kultury” została udostępniona 04 września 2017 roku na stronie:

<http://mc.bip.gov.pl/ogloszenia/kronik-krajowe-repozytorium-objektow-nauki-i-kultury-prezentacja-publiczna-zalozen-projektu-w-ramach-dzialania-popc-2-1.html>

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w publicznej prezentacji miały możliwość przestania zgłoszenia do dnia 17 września 2017 roku na adres e-mail: Sekretariat.BM@mc.gov.pl. Udział w prezentacji był nieodpłatny, ponadto liczba miejsc była ograniczona do max 50 osób, w związku z czym decydowała kolejność nadeśnięcia zgłoszenia.

Termin i miejsce przeprowadzenia prezentacji

Publiczna prezentacja założeń projektu odbyła się w dniu 20 września 2017 roku, o godzinie 09:30 w sali konferencyjnej nr 001 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji przy ulicy Królewskiej 27, w Warszawie.

Uczestnicy prezentacji

W prezentacji publicznej założeń projektu „Kronik@ - Krajowe Repozytorium Obiektów Nauki i Kultury” w dniu 20 września 2017 r. wzięło udział 10 gości z 11 zgłoszonych.

Ze strony Ministerstwa Cyfryzacji udział wzięli:

Dr Rafał Leśkiewicz – Kierownik Projektu

Grzegorz Zajączkowski – Zastępca Kierownika Projektu, Przewodniczący Grupy Ekspertów

Dominika Waligórska – Członek Komitetu Sterującego Projektu

W prezentacji wzięli również udział przedstawiciele firmy ECO-INVESTMENT POLAND SP. Z O.O., która, w ramach projektu, odpowiedzialna jest za Studium Wykonalności oraz inne dokumenty projektowe.

Przebieg spotkania

Powitanie gości

Z ramienia Ministerstwa Cyfryzacji gości przywitała Pani Dominika Waligórska oraz przedstawiła Członków Zespołu Projektowego. Następnie oddała głos dr Rafałowi Leśkiewiczowi, który rozpoczął prezentację od przedstawienia agendy:

1. Opis projektu
2. Cele projektu
3. Realizacja projektu

4. Wskaźniki projektu
5. Czas i koszty realizacji projektu
6. Harmonogram projektu
7. Zamówienia publiczne
8. Korzyści wynikające z realizacji projektu

Poinformował zebranych, o odbytych wcześniej spotkaniach z różnymi instytucjami nauki i kultury oraz o współpracy w ramach przedsięwzięcia z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zaznaczył również, iż kierunkowe cele i założenia projektu zostały zaprezentowane i zaakceptowane w styczniu br., na spotkaniu z udziałem Pani Anny Streżyńskiej, Ministra Cyfryzacji, Pana Premiera dr Jarosława Gowina, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Pana Premiera prof. Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Następnie przeszedł do prezentacji założeń projektu.

Ad 1. Opis projektu

Na początku dr Rafał Leśkiewicz poinformował, że na chwilę obecną udostępnianie cyfrowych zasobów we wszelkich instytucjach funkcjonujących na terenie Polski jest bardzo rozproszone, niezintegrowane oraz z ograniczonym dostępem. Proces ten jest utrudniony oraz bardzo często na niskim poziomie użyteczności. Wiedza o zasobach jest niewystarczająca a grono odbiorców małe i nieporównywalne w stosunku do poniesionych kosztów. Nie ma jednego dostępnego dla wszystkich zainteresowanych miejsca, w którym znajdują się najważniejsze zasoby cyfrowe z obszaru nauki i kultury. Z tego względu, na chwilę obecną, nie ma możliwości budowy i świadczenia e-usług na poziomie krajowym ani globalnym. Instytucje, które posiadają cyfrowe zasoby ponoszą wysokie koszty związane z budową, utrzymaniem oraz rozwojem posiadanych infrastruktur. Są one również zobligowane do zatrudnienia wykwalifikowanej kadry IT, co generuje dodatkowe nakłady finansowe. Co więcej, na obecnie w kraju brakuje rzeczywistego nadzoru nad najważniejszymi publicznymi cyfrowymi zasobami, które stanowią dziedzictwo narodowe, bardzo często o charakterze historycznym. Poinformował też zebranych o korzyściach dla społeczeństwa, dla którego projekt jest rozwiązaniem, które pozwoli odpowiedzieć na potrzeby obywateli poszukujących zasobów w wersji cyfrowej oraz rozwój i poszerzenie świadomości tej części społeczeństwa, która na co dzień nie ma styczności z zasobami nauki i kultury.

Wskazano, że projekt wpisuje się w działania Ministra Cyfryzacji, który zgodnie z Projektem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa zakłada powołanie kompetencji Głównego Informatyka Kraju i budowanie w jego ramach Wspólnej Infrastruktury Państwa. Zaznaczono, że KRONIK@ nie ma na celu kontroli, lecz nadzór oraz opiekę nad publicznymi oraz już dostępnymi zasobami cyfrowymi w instytucjach publicznych.

Ad. 2. Cele projektu

Następnie przedstawione zostały główne cele projektu, którymi są:
- zwiększenie dostępności do cyfrowych zasobów kultury i nauki

- długotrwałe, bezpieczne oraz trwałe przechowywanie zasobów
 - budowa i rozwój e-usług, które zwiększą możliwość wykorzystania cyfrowych zasobów - upowszechnienie wiedzy o dostępnych cyfrowych zasobach, co pozwoli zwiększyć liczbę odsłon oraz pobrań
 - zoptymalizowanie kosztów dot. przyszłych inwestycji związanych z platformami udostępniającymi cyfrowe zasoby nauki i kultury oraz wsparcie i rozwój tych już dostępnych
 - utrzymanie i modernizacja istniejących platform udostępniających zasoby
- Pobocznym, ale niemniej ważnym celem projektu, jest wsparcie mniejszych instytucji publicznych, dla których przechowywanie, utrzymanie czy udostępnianie posiadanych zasobów jest szczególnie trudne lub wręcz niemożliwe.

Ad. 3. Realizacja projektu

Projekt zakłada stworzenie repozytorium zasobów wszystkich interesariuszy projektu. Mechanikę funkcjonowania repozytorium scharakteryzował Pan Grzegorz Zajązkowski:

- projekt KRONIK@ opiera się na koncepcji, stworzonego już w ramach innego projektu MC - „Otwarte dane – dostęp, standard, edukacja”, czyli budowy harvester’a metadanych, który akceleroje różnego rodzaju dane publiczne
- projekt KRONIK@, jako rozwiązanie typu harvester, będzie nie tylko zbierał różnego rodzaju obiekty ale również długotrwałe je przechowywał. W tym przypadku istotna jest kwestia rozbudowanego API wejściowego i wyjściowego
- repozytorium będzie zbudowane w oparciu o najnowocześniejsze założenia budowy sieci semantycznych
- system będzie zbudowany w taki sposób aby można było korzystać z rozproszonych sieci w szybki i efektywny sposób

Ad. 4. Wskaźniki projektu

Dr Rafał Leśkiewicz przedstawił 3 kluczowe wskaźniki projektu, którymi są:

- uruchomienie 4 e-usług
- 4 mln rocznie odsłon i pobrań cyfrowych obiektów nauki i kultury
- 7 kluczowych partnerów, którzy udostępnią swoje zasoby na platformie. Liczba partnerów jest wstępna i przewiduje się jej znaczące zwiększenie

Ad. 5. Czas i koszty realizacji projektu

Przedstawiono okres i koszt realizacji. Projekt realizowany będzie w okresie od 4 kwartału br. do 3 kwartału 2019 roku, przy czym prace przygotowawcze trwają od sierpnia br. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniesie 18 873 789,00 zł brutto.

Ad. 6. Harmonogram projektu

Na obecnym etapie harmonogram projektu jest jeszcze wstępny. Trwa przygotowanie Opisu założeń projektu informatycznego, Studium Wykonalności oraz pozostałej dokumentacji projektowej. Najbliższymi zaplanowanymi krokami są: ocena projektu przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji i po uzyskaniu pozytywnej decyzji – złożenie wniosku o dofinansowanie

do Centrum Projektów Polska Cyfrowa. W przypadku pomyślnego zakończenia powyższych etapów zostanie podpisana umowa o dofinansowanie.

Ad. 7. Zamówienia publiczne

W ramach realizacji projektu planowane są następujące zamówienia:

- zakup gotowego oprogramowania narzędziowego i systemowego
- zapewnienie infrastruktury do przechowywania zasobów
- wybór doradcy technicznego
- zakup sprzętu dla zespołu projektowego
- usługa hostingu
- przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń - przeprowadzenie działań promocyjnych

Ad. 8. Korzyści wynikające z realizacji projektu

Dla Państwa – korzyści finansowe i organizacyjne związane z przechowywaniem najistotniejszych i najcenniejszych dóbr publicznych

Dla Obywateli – rozwój społeczeństwa, łatwy dostęp do cyfrowych zasobów kultury i nauki poprzez jeden scentralizowany punkt

Dla instytucji posiadających cyfrowe zasoby kultury i nauki – optymalizacja kosztów związanych z budową i utrzymaniem własnych repozytoriów

Dla instytucji planujących digitalizację zasobów - optymalizacja kosztów związanych z budową i utrzymaniem własnych repozytoriów

Po przedstawieniu prezentacji przez Pana Rafała Leśkiewicza rozpoczął się uczestnicy spotkania mieli możliwość zadania pytań i przedstawienia swoich stanowisk.

Pytanie 1:

Magda Gałach, Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych – Kim będą partnerzy projektu?

Dr Rafał Leśkiewicz – Archiwa Państwowe, Biblioteka Narodowa, Muzeum Narodowe w Krakowie, Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny, Uczelnie (np. Uniwersytet Wrocławski) oraz inne mniejsze instytucje funkcjonujące w obszarze nauki i kultury.

Dominika Waligórska – Uwzględniając 7 dużych partnerów nie wykluczamy żadnych innych zainteresowanych współpracą podmiotów. Liczba partnerów ostatecznie na pewno będzie znacznie większa.

Magda Gałach, Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych – Na jakiej zasadzie planowane jest wykorzystanie infrastruktury tych partnerów?

Dr Rafał Leśkiewicz – Korzystanie z już istniejącej infrastruktury będzie najprawdopodobniej możliwe na podstawie umów czy porozumień. To jest już kwestia indywidualna, zależna od konkretnej instytucji.

Pytanie 2:

Tomasz Parkoła, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe – Jak Państwo skomentują fakt, że inne przedsięwzięcia tego typu posiadają wyższe wskaźniki odślon i znacznie większą liczbę partnerów?

Grzegorz Zajązkowski – Wskaźnik 4 mln odsłon jest wskaźnikiem nisko szacowanym, który wynika z danych dostępnych na portalu widok.gov.pl, który podłączony jest pod poszczególne systemy analityczne. Statystyka była szacowana na podstawie aktualnego funkcjonowania portalu biznes.gov.pl. W kwestii partnerów – to jest jedynie formalna lista.

Pytanie 3:

Tomasz Parkoła, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe – W jaki sposób zwiększy to dostępność? Skoro jeden z kilkadziesiątu portali ma rocznie 6 mln odsłon i kilkadziesiąt partnerów.

Rafał Leśkiewicz – planujemy szeroko i globalnie objąć wszystkie rodzaje instytucji kultury i nauki w Polsce.

Pytanie 4:

Adam Waszkiewicz, Narodowe Archiwum Cyfrowe - Cele projektu zakładały optymalizację kosztów, wypracowanie standardów oraz użycie infrastruktury data center państwowej która istnieje, a większą część kosztów projektu chcą Państwo przeznaczyć na oprogramowanie. Czy to jest słuszne? W jaki sposób duże pliki będą skanowane i opisywane? Jeżeli wykorzystamy infrastrukturę w rozumieniu przestrzeni data center to jakie kwoty będą przeznaczone na infrastrukturę, która te petabajty danych będzie w stanie bezpiecznie przechowywać oraz bardzo szybko udostępniać? Czy rozłożenie kosztów jest prawidłowe?

Rafał Leśkiewicz - Niskie koszty projektu KRONIK@ wynikają z faktu, że kładzie on nacisk na zakup oprogramowania, a nie utrzymanie infrastruktury. Projekt KRONIK@ jest realizowany w ramach „Wspólnej Infrastruktury Państwa”, która ma na celu zapewnienie zasobów wszystkim projektom MC.

Grzegorz Zajązkowski – Projekty prowadzone przez MC są wzajemnie kompatybilne i uzupełniające. Ten koszt jest wyliczony przy uwzględnieniu produktów dostarczanych już w ramach pozostałych projektów. W przypadku pełnej budowy architektury informacyjnej państwa – koszt jest wyliczony na podstawie integracji z innymi projektami, a w szczególności „Wspólnej Infrastruktury Państwa”. Dlatego koszty oprogramowania są tak wysokie w stosunku do innych.

Dominika Waligórska – W ramach GIK zarządzamy portfelem projektów w taki sposób, aby prowadzone inicjatywy i przedsięwzięcia współgrały ze sobą.

Pytanie 5:

Dorota Czarnocka-Cieciura, Instytut Matematyczny PAN - Jaka będzie wielkość infrastruktury, ile obiektów będzie mogła pomieścić?

Grzegorz Zajązkowski – Po przeprowadzeniu ankiety w instytucjach, na chwilę obecną szacujemy ok. 10 petabajtów na początek.

Dorota Czarnocka-Cieciura, Instytut Matematyczny PAN – Rozumiem, że chodzi o archiwum?

Grzegorz Zajązkowski – O różne instytucje.

Pytanie 6:

Dorota Czarnocka-Cieciura, Instytut Matematyczny PAN – Jakie będą koszty utrzymania rezultatów projektu w okresie trwałości?

Rafał Leśkiewicz – Szacujemy koszty utrzymania łącznie na ok. 35 mln zł, z rozbiem na 5 lat.
Dorota Czarnocka-Cieciura, Instytut Matematyczny PAN – Budżet państwa będzie tyle wydawał?

Dominika Waligórska – W tej chwili wydaje więcej.

Pytanie 7:

Magda Gałach, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych - Trzeba będzie wskazać tych partnerów oraz wskaźnik obniżenia kosztów utrzymania.

ECO-INVESTMENT - Przed okresem trwałości projektu, zakładamy że instytucji będzie 34, gdzie średnio utrzymanie każdej z nich wynosi 100-250 tys. zł rocznie.

Pytanie 8:

Mateusz Sysik, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Biblioteka Główna – Jak projekt KRONIK@ ustosunkuje się do projektu prowadzonego w chwili obecnej przez Bibliotekę Narodową, do Projektu OMNIS?

Rafał Leśkiewicz – BN będzie naszym kluczowym partnerem, skorzystamy z rozwiązań które proponuje projekt OMNIS i wykorzystamy go w realizacji projektu KRONIK@.

Dominika Waligórska – już teraz ściśle współpracujemy z BN przy realizacji obu projektów.

Pytanie 9:

Mateusz Sysik, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Biblioteka Główna – Jak będzie wyglądał proces przenoszenia zasobów do formy cyfrowej?

Dominika Waligórska – Projekt nie obejmuje samego procesu digitalizacji, to pozostaje po stronie instytucji.

ECO-INVESTMENT – w ramach rozwiązania software przewidziana jest część dla uczestników projektu, która pozwoli obsługiwać pracownie digitalizacyjną i na etapie digitalizacji opatrywać i ściągać metadane doprowadzając je do stanu, który pozwoli na umieszczenie w centralnym repozytorium. Projekt zakłada umieszczanie danych w centralnym repozytorium albo skorzystania z API dla repozytoriów które już istnieją. Nie zawsze trzeba będzie kopiować i przenosić tych danych do centralnego repozytorium.

Pytanie 10:

Dorota Gazicka-Wójtowicz, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Centralna Biblioteka Geografii i Ochrony Środowiska – Czy robili Państwo przymiarę integracji metadanych na jednej platformie tak zróżnicowanych zasobów, włącznie z danymi badawczymi? Co zobaczy użytkownik końcowy kiedy nastąpi zintegrowanie tych wszystkich danych i instytucji?

ECO-INVESTMENT – KRONIK@ stara się wykorzystać wszystkie projekty które do tej pory powstały i wzorować się na nich. Są one analizowane przez cały Zespół Projektowy, który wybiera najlepsze elementy z dotychczasowych rozwiązań tak, aby mechanizm KRONIKi był na tyle elastyczny żeby w każdej chwili można było go dopasować do zmieniających się warunków.

Pytanie 11:

Izabella Tarnowska, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych- Czy to, co będzie udostępniane w ramach KRONIKI będzie publiczne? Nie wszystkie instytucje chcą wszystko udostępniać lub też nie mogą.

Dominika Waligórska – Tak, co do zasady zasoby udostępniane przez KRONIKę będą publiczne. Rafał Leśkiewicz – z wyjątkiem obiektów, których z określonych względów udostępnić nie można (np. z uwagi na ochronę danych osobowych, prawa autorskie itp.).

ECO-INVESTMENT – przez API linkowane są repozytoria lokalne. Następuje podział na typ danych, na te które mogą być opublikowane i na te które nie mogą być opublikowane. Te, które nie powinny być publicznie dostępne będą jedynie przechowywane w centralnym repozytorium i zarządzane przez ich właściciela. Zakładamy możliwość interfejsu, który będzie niedostępny publicznie, a dostępny jedynie dla np. zarejestrowanych naukowców, posiadających dostęp do przeszukiwania całego repozytorium w określonym celu (np. pisanie pracy naukowej).

Pytanie 12:

Adam Waszkiewicz, Narodowe Archiwum Cyfrowe - W jaki sposób magazyny danych, które posiadacie wejdą w skład KRONIKI?

Rafał Leśkiewicz – Wykorzystamy gotowe, zdigitalizowane i opisane zasoby.

Pytanie 13:

Michał Kaca, Narodowe Archiwum Cyfrowe – Czy rozważają Państwo obowiązkowość przystąpienia do tego projektu? Czy na późniejszych etapach?

Grzegorz Zajączkowski – Sytuacja prawna jest zbyt złożona, nie ma szansy na pełną obowiązkowość. Twa reforma edukacyjna, ale gdyby udało się zmienić kwestię dostępności do prac dyplomowych, to w porozumieniu z BN takim obowiązkowym repozytorium mogłaby być KRONIK@.

Rafał Leśkiewicz – Szereg instytucji kultury podlega jednostkom samorządowym, które nie mają takiego obowiązku i są prawnie autonomiczne. My będziemy starali się zachęcać do włączenia w projekt i pokazywać jego zalety, a nie do niego zmuszać.

Zakończenie spotkania

Pani Dominika Waligórska zakończyła spotkanie dziękując uczestnikom za przybycie, pytania oraz włączenie się w panel dyskusyjny. Zachęciła do kontaktu w przypadku wątpliwości oraz poinformowała, że wyświetlana prezentacja, protokół ze spotkania oraz nagranie będą udostępnione uczestnikom.

Protokół zatwierdziła: Dominika Waligórska, Członek Komitetu Sterującego Projektu KRONIK@

Protokół sporządziła: Edyta Kruza, Asystentka Projektu KRONIK@, Sekretarka w Biurze Ministra

Załączniki:

1. Lista obecności

2. Nagranie

3. Prezentacja